

Mennyeiné Várszegi Judit

Használó – közönség – közösség

Helyismeret és kapcsolatépítés az információk áramlásában

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Helyismereti Könyvtárosok Szervezete XX. Országos Helyismereti Konferenciáját a fenti címmel 2018. július 25-27. között Győrben rendezte meg, a társszervező és házigazda Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Térrel együttműködésben.

A szervezet és az intézmény jó kapcsolata 2008-ra nyúlik vissza, az akkori megyei könyvtár fogadta a XV. Országos Helyismereti Konferenciát. Idén a korszerűsített, külsejében megújult Kisfaludy Könyvtár rendezvényterme és helyismereti részlege adott otthont a tanácskozásnak.

A három nap programja a hagyományoknak megfelelően épült fel: a köszöntők után országos és nemzetközi kitekintést kaptunk a generációk, kiemelten az ifjabb generáció megváltozott viselkedési szokásairól, a helyismereti gyűjtemények körükben történő népszerűsítéséről. A második nap délelőttjén a helyismereti tartalmak digitalizálása, megőrzése, szolgáltatása témakör mellett a közösségteremtő könyvtári tevékenység került előtérbe, majd a zárónap délelőttjén a fogadó város és megye helyismereti tevékenységet végző munkatársai mutatták be gyűjteményeiket, közösségépítő tevékenységüket, valamint a készülő Győr-monográfiáról is szó esett.

A két szervezet által alapított Kertész Gyula-díjat idén az MKE Bibliográfiai Szekció javaslatára Pogány György nyugalmazott könyvtárigazgató kapta. A laudáció után a díjazott meleg szavakkal elevenítette fel Kertész Gyulával kapcsolatos emlékeit.

A szakmai programok mellett a résztvevők esti sétahajózás során ismerkedtek Győr történelmével, épített örökségével, a második nap délutánján pedig a Szigetköz vidékével, Lébény, Hédervár, Kimle és Vének települések nevezetességeivel.

A nyitó napon *Radnóti Ákos* alpolgármester köszöntő szavai után *Borsa Kata* fesztivál-és rendezvényszervező ismertette Győr város pályázatát az Európa Kulturális Fővárosa 2023 cím elnyeréséért. A pályázat központi témája az ÁRAMLÁS – a pozitív filozófia

Sétahajózás a konferencia résztvevőivel

kulcsfogalma –, legyen szó természeti jelenségről, az információátadás virtuális vagy valós formájáról. A város Debrecen és Veszprém mellett aspirál a címre és a rendezés jogára. „Hogy az életünket jobbá tegyük, az élményeinket kell jobbá tenni.” Csíkszentmihályi Mihály gondolata áthatja a város pályázatát.

Tari Annamária – aki több éve rendszeresen foglalkozik a fogyasztói társadalom hatásaival, a média és az emberi tényezők összefüggéseivel, a társadalmi változások egyénekre ható vonásaival – nyitó előadásában érzékletesen leírta, tipizálta és összehasonlította az X, Y, Z és Alfa generációk viselkedési jegyeit, segítséget nyújtva ezzel a könyvtárosoknak, akik különböző korú felhasználókkal kerülnek kapcsolatba munkájuk során. A pszichológus *Online generációk a könyvtárban... – a változások megértése az Információs Korban* című előadásában felhívta a figyelmet arra, hogy az online tér beleszól a személyiség fejlődésébe, infantilizál, a közösségi média pedig súlyosan rongálja az énképet. A 2005 után született Alfa generáció tagjai már az online tér gyermekei, jellemző rájuk a koraérettség, a családi rendszerben sokszor kilógnak a megszokott keretből. Számukra az első benyomás nagyon fontos, gyorsan ítélnek, nem brand-hűek, és fogyasztói magatartásuk jóval magabiztosabb, mint az előző generációké, kritikusak, folyamatos elvárásaik vannak. A változás lett az állandó tényező az életükben. Az előadó azt tanácsolja, próbáljunk megértően és elnézően közelíteni a fiatalokhoz, mert érzelmeik instabilak, „a közösségi terük egy zárt katlan, amiben fortyogó agresszív hömpölyt látunk”, és amiből nem lehet jól kijönni. Elvették tőlük a felhőtlen gyerekkort. Tari Annamária azt javasolja a helyismereti könyvtárosoknak, hogy próbáljanak „jó fejek lenni” a fiatalokkal! Tari szerint „félő, hogy a gondolkodás, megértés, narráció letűnt műfajokká válnak”, pedig aki könyvet olvas, képes a lassú gondolkodásra, a képzelőerő segítségével leszünk képesek az aktív gondolkodásra.

Tamáskó Máté szociológus *Hagyomány és örökség* című előadásában bemutatta egy lehetséges formáját annak, hogyan lehet bevonni a fiatalokat a helytörténeti adatgyűjtésekbe. Néhány alapfogalom, mint hagyomány, örökség, történelem, elbeszélés és mese meghatározása, és a közöttük lévő különbség tisztázása után az előadó több más kurzus mellett részletesen ismertetett egy egyetemi foglalkozást – az 1956 utáni újjáépítés emlékezete az Üllői úton –, melynek keretében olyan világ képe nyílt meg a hallgatók előtt, amit nem éltek meg, „amelyben a kétféle múltkép, a spontán hagyományozódás és tudatos örökségalkotás összekapcsolódik.” Az egyetemi kurzus keretében az „unoka” korú fiatalok

és a helyi lakosok, azaz a nyugdíjas korú elbeszélők között az „oral history” keretében „spontán” interakció alakulhatott ki a történetet elmesélő és az azt hallgató fiatal között. Elmondható, hogy a hallgatók által készített interjúknak dokumentációs értéke, közösségépítő szerepe van, és a módszer visszahozta az információátadás egyik régi formáját: az idős a fiatalnak adja tovább az információt.

A következő előadó, *Márföldi István* alapvető megállapítása az online helyismereti tartalmakhoz kapcsolódott: „nem elsődlegesen a gyűjtemények bővítése a feladat, hanem ajánlókat kell készíteni a meglévők használatához.” A *Digitális helyismereti archívumok népszerűsítése a fiatalok körében* című előadás számos kérdéskört érintett a témában. Piacképes ajánlat-e a könyvtár a tartalomra vágyó fiatalok körében? Milyen tartalomfogyasztók a fiatalok? Tari Annamária felvezető előadása nagyban segítette a hallgatóságot e korosztály jellemzőinek megismerésében és megértésében. A Márföldi István által megfogalmazott kérdésre, hogy *Mi a baj a hazai könyvtári digitális archívumokkal?* az előadó válaszaiból a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégiában is megfogalmazott gondolatot idézzük: „A közgyűjteményeknek a kulturális örökség őrzőiből, a kulturális örökség első számú, autentikus, forrásértékű megosztóivá kell válniuk.” A digitális archívumfejlesztő útmutatást adott arra, hogyan népszerűsítsük helyismereti gyűjteményünket a fiatalok körében és a Facebook-on, majd ismertette azt a top 10 marketingeszközt, melynek segítségével hatékonyabban tudjuk reklámozni a helyismereti tartalmakat. Az előadás második felében olyan külföldi és hazai ötleteket, gyakorlatokat mutatott be az előadó, melyeket jól lehet hasznosítani a helyismereti információk iránti igény, valamint a fiatalabb generáció lokális érdeklődésének felkeltésére.

A nap záró előadását *Rózsa Dávid*, a KSH Könyvtár főigazgatója tartotta *A túl nagy számok törvénye. A könyvtárak és statisztikájuk* címmel. A helyismereti gyűjteményekben dolgozó könyvtárosok is rendszeres adatszolgáltatói az országos kulturális statisztikai rendszernek, és remélik, hogy a készülő új adatszolgáltatási rendszer a könyvtárak megváltozott szerepét, a használatot és szolgáltatásokat jobban fogják tükrözni. Rózsa Dávid az új könyvtári szolgáltatások között említette többek között a digitális tudástárakat, a helyismereti wikiket, az intézményi repozitóriumokat, a nyílt hozzáférésű kiadványokat. Az előadó rámutatott a jelenlegi adatszolgáltatási rendszer anomáliáira, és ismertette a készülő új kérdőív alapkoncepcióját és az elvárásokat, melyeket figyelembe kell vennie az adatszolgáltatásnak. A 2018-as kérdőív a Könyvtári Intézet honlapján elérhető.

A csütörtöki napon *Moldován István*, az OSZK, E-könyvtári Szolgáltatások Osztályának vezetője és *Drótos László*, az OSZK kísérleti webarchiválási projektjének témafelelőse vállalkozott arra, hogy az általuk feltett kérdésre, *Ki őrzi meg a helyi webet?* válaszokat adjanak. Egy lehetséges megoldás: *Helyismereti vonatkozású internetes tartalmak archiválása webbarátással*, amit előadásuk címe is javasol. Moldován István felhívta a figyelmet a digitális tartalom fontosságára és veszélyeztetettségére, azaz eltűnésének lehetőségére. A rendkívüli gyors avulás miatt ma már nem beszélnek hosszú távú, csak 10-15 évre történő megőrzésről. A digitálisan születő kultúra gyűjtésére jött létre a Magyar Elektronikus Könyvtár, később az Elektronikus Periodika Adatbázis, majd a Digitális Képtár. Drótos László már 2006-ban felhívta a figyelmet arra, hogy archiválni kell a digitálisan létrejött tartalmakat. Javaslatra egy webhelyekből álló magyar internet archívum (MIA) létrehozására, az OSZK-ban 2017 elején elindult Országos Könyvtári Rendszer projekt keretében valósulhat meg. Az OSZK webbarátás projektjének jelenlegi helyzetéről az öt-

letgazda, Drótos László számolt be. A két éves kísérleti projekt azzal a céllal jött létre, hogy az internetes források hosszú távú megőrzésének érdekében megeremtsse a lehetőségét egy leendő magyar internet archívumnak. Tematikus aratásokat végeztek több mint 5 ezer webhelyről: könyvtárak, levéltárak, múzeumok, egyetemek, kutatóintézetek, önkormányzatok honlapjairól, továbbá történet esemén্যালapú webaratás is, pl. a téli olimpia, országgyűlési választások témáiról. Az eredeti honlaptulajdonosoktól kapott engedélyek után a nyilvános demó archívumban elérhető kb. 120 honlap, blog és időszaki kiadvány, teljes szövegű keresővel, metaadatokkal.¹ Helyi webarchívumok létrehozására is tett javaslatot az előadó. Webaratásra várnak a régió történetével, társadalmával, kultúrájával, földrajzával stb. foglalkozó weblapok és webhelyek, helybéli intézmények honlapjai, regionális hírportálok, a helyi közélet és kultúra szereplőinek nyilvános közösségi oldalai. Arra a kérdésre is választ kaptak a konferencia résztvevői, hogy milyen technikai háttérrel és kinek a közreműködésével valósítható meg a helyi webarchívum létrehozása. A mikor kérdésre a válasz: „minél előbb, mert a digitális kultúránk nagyon tünékeny!”

Az előadást kerekasztal-beszélgetés követte a helyismereti tartalmak digitalizálása, megőrzése és szolgáltatása témában. *Takáts Béla*, a Verseygy Ferenc Könyvtár szakmai igazgatóhelyettese moderálta a beszélgetést, melyen *Moldován István* és *Drótos László* mellett *Sándor Tibor*, a FSZEK Budapest Gyűjteményének osztályvezetője vett rész. A rövidített hozzászólások a személyek monogramjai után olvashatóak.

T.B.: A már meglévő webarchívumok mire használhatók? Jelentős részük csak offline a könyvtárakban használható.

D.L.: Jelen idejű médium, ha lesz már múltja, olyan dolgokra is fel lehet használni az archív anyagokat, amire még nem is gondolunk. Eddig soha fel nem ismert összefüggések rajzolódhatnak ki általuk. Használják egyetemi szinten, pl. divatkutatáshoz, hiteles másolatok szolgáltatásánál jogi eljárások esetében.

M.I.: Amire szintén nem gondoltak annak idején, a számítógépen lévő szöveget fel lehet olvasatni a vakok számára okos szoftverekkel. A modern szakirodalmi folyóiratok szövegeit bizonyos elemzésre használták fel az MTA Nyelvtudományi Intézetében. Fotók, régi térképek szintén nagy mennyiségben elérhetők egyes webhelyeken.

S.T.: A Hungaricanában található Budapest időgép régi utcanév keresője jó példa arra, hogyan lehet gigantikus mennyiségű webanyagot elhelyezni régi térképekre. Az 1916-os címtárból mintegy 40 000 adatot töltöttek fel. A felhasználó több kategória közül választhat, pl. egyházi, kulturális, oktatási vagy vendéglő épületet keres, a térképen lévő ikonra kattintva látszódnak az adott épülethez tartozó információk: tulajdonos neve, telekkönyvi adatai. A klasszikus helytörténeti munkának újra nagy jelentősége lesz, azzal a különbséggel, hogy a könyvtáros felköltözik az internetre, hogy onnan szolgáltatson.

T.B.: Régen a könyvtárak működtek együtt, ma nem a könyvtárak, hanem a könyvtárosok működnek együtt. Feladatmegosztásra lenne szükség, különösen a digitalizálás terén.

D.L.: A webes archiválás nem igényli annyira a koordinációt, jó, ha több helyen is mentik az oldalt, mert más-más eredményt kapunk. Együttműködni elsősorban a metaadatolás terén érdemes. Amerikában 1996 óta nemzetközi szintű webarchiválás folyik, szeretnénk megkapni tőlük a magyar vonatkozású anyagot. Felvetődik a kér-

dés, miért fontos, hogy saját tulajdonunkba kerüljön ez az anyag? A külföldi szakembereknek nincs rálátásuk arra, mit kell sűrűbben menteni, mi fontos számunkra. Sokkal több információt tudunk kinyerni és szolgáltatni, ha mi kezelhetjük az archivált anyagot.

A kerekasztal résztvevői

A következő előadás keretében *Tolnai Gáborné Lakatos Mónika*, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér Digitális Szolgáltatások Osztályának vezetője az intézmény digitalizálási gyakorlatáról számolt be. A tevékenységgel önálló osztály keretében foglalkoznak, a digitalizálás mellett különböző online felületeket menedzselnek: honlap, Twitter, Instagram, blog, Facebook-oldalak, Győri Szalon online kulturális magazin. Imponáló géppark biztosítja a különböző típusú dokumentumok digitalizálását, az egyes munkafázisokat videófelvételen is láthatta az érdeklődő közönség. Az intézmény digitalizálási stratégiája mentén, digitalizálási szabályzat alapján történik a folyamatos, nagy mennyiségű, többféle dokumentumtípusra kiterjedő digitalizálás. A helyismereti gyűjtemény teljes állománya mellett digitalizálásra kerül a muzeális gyűjtemény helyi vonatkozású anyaga is. Megoldják a mikrofilmen lévő folyóiratanyag digitalizálását is. Egyes dokumentumok a szerzői jogok figyelembevételé miatt csak a könyvtár zárt rendszerén keresztül használhatóak. A Digitális Könyvtárban a Jadox elektronikus dokumentumkezelő rendszer és a HunTéka integrált könyvtári rendszer kapcsolatának köszönhetően az online katalógus felől is elérhetőek a digitális tartalmak, közöttük könyvek, folyóiratok, képek, képeslapok, kinyomtatványok egyaránt kereshetőek.

A Berzsényi Dániel Könyvtár helyismereti könyvtárosa, *Szalai Edit* *A helytörténet terei: klub, tanóra, internet* címmel mutatta be a helyismereti könyvtárosok sokszínű szolgáltatását és kapcsolatépítő tevékenységét. A könyvtár és a Szombathelyi Szépítő Egyesület 2016-ban *Másképp(p)* címmel helytörténeti fotó- és filmpályázatot hirdetett diákok részére, hogy fényképezőgép, videokamera vagy mobiltelefon segítségével mutassák be, nekik mitől szép a város, ahol élnek. A fiatalok kreatív alkotómunkájának eredményeként 49 fotó és 22 film készült, a díjátadást nagy érdeklődés kísérte. A sikeres programot 2018-ban már megyei pályázattá bővítették. A könyvtár *Szombathelyi első* címmel tematikus várostörténeti órákat ajánl az általános és középiskolai történelemórák tananyagának kiegészítéséhez, oly módon, hogy az interaktív foglalkozásokon az intézmény eredeti helyismereti dokumentumait használhatják a diákok. Néhány izgalmas foglalkozás cím:

Közvilágítás, olajlámpák, illetve. az első gázlámpák megjelenése, Az első nyilvános illembely, Az első tömegközlekedési eszköz (omnibusz). A Berzsenyi Dániel Könyvtár helytörténeti klubja két éve alakult 70 fővel, melynek létszáma jelenleg eléri a 176 főt. A klub tagjai számára különböző várostörténeti programokat szerveznek. A könyvtár által rendezett kiállításokból csak egyet említünk, melyet a magángyűjtők relikviáiból állítottak össze *A dereheszaggatótól a vasutas sapkáig* címmel. Végül egy más helyen, más intézménnyel kapcsolatban is adaptálható komplex programot ismertetett a könyvtáros kolléga. 2014-ben féléves programsorozattal emlékezett meg a könyvtár és a Vasi Múzeumbarát Egylet a Savaria Szálloda 100 éves évfordulójáról. Facebook oldalt hoztak létre, „villámcsődültek” – az ideiglenesen újra megnyílt kávézóban alkalmi pincérek békebeli málnaszörpöt és kávét kínáltak, miközben a 20-as, 30-as évek zenéi szóltak, s korabeli újságokat lehetett olvasni –, szelfi- és honlap-készítő versenyt hirdettek, tárlaton mutatták be a patinás épület történetét, és kerekasztal-beszélgetést szerveztek az egykori munkatársak részvételével.

A nap utolsó előadása szintén arról szólt, hogyan valósul meg a könyvtár közösségépítő szerepe egy kistelepülés életében. *Paraginé Tóth Edina*, a 2800 főt számláló Zákányszéki Könyvtárosa számos képpel illusztrálva bemutatta, mit tehet a könyvtáros azért, hogy a községben élők is ugyanúgy hozzájussanak a kulturális javakhoz, mint a nagyvárosban élők. A könyvtárvezető munkáját többek között a ZakaHom-e Egyesület segíti, az általuk szervezett programok és foglalkozások a helyi identitást erősítik. Az egyesület tevékenységei közül néhányat említünk meg: szerkesztik a *Zákányszéki Kis Újságot*, szerkesztik és megjelentetik az egyesület folyóiratát, a *Zákányszéki Életképeket*, szervezik a *Múltidéző vetítések* és *Életképes esték* sorozatokat. 2008-ban birtokukba került egy Zákányszékről készült film, amit nagy érdeklődés mellett vetítettek a könyvtárban. Ez adta az ötletet a könyvtárosnak, hogy a Magyar Televíziótól DVD-n megkérje az összes települést érintő filmanyagot, így született a *Múltidéző* sorozat. Az egyesület videokamerát vásárolt, ezzel örökítik meg a jelen eseményeit, a „zakihirek” csatornán 400 saját készítésű videó nézhető meg.

A könyvtáros ötletességén múlik, hogyan lesz egy régi fotónak utóélete, vagyis a Zákányszéki Máriás-lányok 1960-ban készült csoportképe egész estés programot indukált: találkoztak a képen szereplő személyek, elkészült ismét a csoportkép, több mint ötven évvel később.

A konferencia záró napjának első programjaként a résztvevők felkeresték a Győri Egyházmegyei Könyvtárat, ami két értékes régi bibliotéka egyesítésével jött létre: a Papnevelő Intézet, illetve a Székesegyház régi könyvállományát tartalmazza. A patinás gyűjteményt *Kiss Tamás* könyvtárvezető mutatta be. Itt őrzik a győri Corvinát, Flavius Blondus munkáját, a *Roma instaurata* (Az újraálmodott Róma) című latin nyelvű kódexet, amit a Róma romjait bemutató első rendezett és alaposan kommentált munkának tartanak. A Kincstár megtekintése után a könyvtárban folytatódott a program, a házigazda intézmény előadóival.

Hornáth József, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér igazgatóhelyettese a készülő Győr-monográfia bemutatására vállalkozott. Az előadó szerint felvetődik a kérdés, miért készül, és miért most készül a monográfia. Ami szükségessé teszi: Győr történetéről nincs „igazi” monográfia, és ami aktuálisabb teszi, 2021-ben lesz Győr városi rangra emelésének 750 éves évfordulója. Az előkészítés első lépésein túl vannak: elkészült a monográfia terve, főbb jellemzői, személyi és anyagi háttere megoldott. Győr Megyei

Látogatás az Egyházmegyei Könyvtárban

Jogú Város anyagi támogatása mellett a technikai lebonyolító a könyvtár, az intézmény vezetése fogja össze a teljes „háttérmunkát” – mondta Horváth József.

A monográfiát öt kötetre tervezik, kötetenként 20-20 szerzői ív terjedelemben, kötetenként 15-20 szerzővel kötnek szerződést. Az előkészítő munka során két Győri Monográfiai Műhelynapot szerveztek neves történészek bevonásával. Az egyes kötetek időhatárait kijelölték, a szerkesztőket felkérték a koncepció kidolgozására, a szerzőkkel szerződést kötöttek, útmutatót készítettek a szerzők számára. 2018-ban az egyes köteteknek műhelynapot szerveznek, a nap első része a nagyközönségnek szól, az érdeklődők is tájékoztatást kapnak a munkálatokról, a második rész zártkörű lesz, a szerzők egymás között konzultálhatnak. A könyvtár igazgatóhelyettese szerint egy korszerű, komoly tudományos értéket képviselő, igényes kiállítású, az ott élők érdeklődését is felkeltő monográfia készül el a könyvtár és a munkatársak aktív közreműködésével.

Győrismeret – helyismeret a könyvtári közönségért és a helyi közönségért címmel tartotta meg előadását *Antaliné Hujter Szilvia*, a győri könyvtár Helyismereti osztályának vezetője, aki külön szerencsének tartja, hogy a 120 éves könyvtár mindenkori igazgatói szívükön viselték a helyismereti gyűjtemény sorsát, hiszen a vezetők valamilyen formában mind kapcsolódtak, kötődtek a helytörténehez. Az intézmény rendszeresen jelentet meg helytörténeti vonatkozású kiadványokat, ezeknek a száma az utóbbi időben öröndetesen megnőtt. Az előadó szerint a gyűjteményt felkereső használók mellett a távhasználók igényeire is fokozottan figyelni kell. A helyismereti online publikálás is ezt a célt szolgálja. *Helytörténeti kalandozások* címmel blogsorozatot indítottak. A feldolgozott témákat csoportosítani lehet, például eltűnt épületek, gyárak, elfeledett személyek, sportlétesítmények, szolgáltatások stb. története szerint. A témafeldolgozások/cikkek lehetőséget teremtettek a helyismereti gyűjtemény különböző dokumentumtípusainak bemutatására, és később a *Győri Szalon* folyóirat *Helybenjárás* című rovatában kaptak helyet. A helyismereti témák kutatásánál segítséget jelent a nagy mennyiségű digitalizált sajtóanyag, kisnyomtatvány és képes levelezőlap, valamint a katalógusban kereshető több ezer sajtócikk. Az írásoknak figyelemfelkeltőeknek, illusztratívaknak kell lenni, és lehetőleg sokakat érdekeljen a tartalmuk. A témák utóéletéről elmondható, hogy internetes felületen burjánzanak tovább, újságírókat ihletnek meg (retro rovat), vetélkedők alapanyagaként is hasznosulnak. A kolléganő beszámolt arról, hogy a könyvtár Facebook-oldalán és blogján *Múltidéző* címmel online játékot hirdettek, évek óta részt vesznek az általános iskolások számára meghirdetett *Arrabona évszázadai* elnevezésű városi vetélkedő feladatsorainak összeállításában, a

hozzá kapcsolódó filmforgatókönyvek elkészítésében és a vetélkedő lebonyolításában. A helyi témájú rendezvények közül kiemelte az *Életünk utcái, terei* előadásorozatot, melynek keretében az egyes városrészeket szakértő előadók mutatják be, ami valójában a régi Győr fotóbemutatója interaktív módon. A nagyszámú közönség egy része a Régi Győr közösségi oldal követője.

A szakmai program zárásaként *Szalay Balázs* középiskolai tanár *Nagyanyó és nagyapó meséi* című előadásában azt mutatta be, „hogyan próbálja meg kutatótársaival vonzóvá tenni a múltat a diákok számára, és átjárhatóvá tenni a generációk közötti rést”. Az előadó a Rábaközi Helytörténet-kutatók Társulatának vezetője. Az egyesület 100 tagot számlál, eddig 91 rendezvényük volt, ebből 12 alkalommal a Rábaköz kutatók napját rendezték meg. 22 településen szerveztek programot, 3 naptár és 7 kötet kiadása fűződik a társulat nevéhez. Több közösségi oldalt működtetnek pl. *Régi Rábaköz dokumentumokban*, *Rábaköz régi térképeken*, *Képeken őrzött Rábaköz*. Hagyományos kapcsolatépítés – rendezvények – mellett a diákoknak gyalogtúrát szerveznek a csornai csata emlékére, valamint prezentációs pályázatot hirdetnek. A fiatalok bevonásának újabb lehetősége a *Nagyanyó és nagyapó meséi* programsorozat, ahol idős emberek mesélnek küzdelmes életükről, ifjúkori emlékeket felidézve. A diákok egyre jobban feloldódnak a történetek, „mesék” hallatán, és nyitottabbá válnak mások, az idősebb generáció életének megismerésére. A fiatalok megszólításának módjára számos javaslatot tesz a pedagógus, például világos célokat kell megfogalmazni, elfogadhatóvá kell tenni számukra a helytörténeti ismereteket. A pedagógus helytörténész további izgalmas, sikeresen megvalósított programokról is beszámolt.

A konferencia zárásaként az MKE Helyismereti Könyvtárosok Szervezetének elnöke megköszönte a házigazda intézmény igazgatójának, *Horváth Sándor Domonkos*nak és munkatársainak a kedves és figyelmes fogadtatást, a zökkenőmentes szervezést, és a jelentős anyagi támogatást, amivel a szakmai programot támogatták. Végül a szervezet kódexét jelképesen átvette a 21. konferencia szegedi helyszínének házigazdájája, *Sikaláné Sánta Ildikó*, a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár igazgatója és *Oros Sándor*, a Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesületének elnöke.

Jegyzet

1. <http://mekosztaly.oszk.hu/mia/demo/>

A konferencia közönsége